

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХОВИЙ БІЗНЕС»
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D 2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	Перший
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Богріновцева Людмила Миколаївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/bogrinovtseva-lyudmila-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	LBohrinovtseva@nasoa.edu.ua https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=107
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Ринок фінансових послуг».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.- консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Екзамен
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Страховий бізнес» є обов'язковою компонентою навчального плану. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти системи знань, вмінь і практичних навичок з питань підготовки та реалізації управлінських рішень у страховому бізнесі, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових організацій і гармонізацію фінансових
------------------------	--

	інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави. Завдання вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення із сутністю та ключовими поняттями страхового бізнесу; вивчення сутності, ролі і механізму управління страховою діяльністю для успішного застосовування в страховому бізнесі; вивчення засобів організації та розвитку страхової компанії й регулювання страхової діяльності; опанування основних напрямків управління страховою діяльністю з позицій здобутків вітчизняного та зарубіжного досвіду; набуття практичних навичок планування та прийняття управлінських рішень при здійсненні страхування, перестрахування та інвестиційної діяльності страхових компаній. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК 1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 11. Здатність застосовувати методи прикладної статистики та інноваційні підходи для обґрунтування управлінських рішень у розв'язанні складних фінансових завдань.
Програмні результати навчання	ПР 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР 04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

	ПР 07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. ПР 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними. ПР 09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень. ПР 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів. ПР 13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів. ПР 15. Застосовувати методи прикладної статистики та інноваційні підходи для аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти ведення страхового бізнесу Тема 1. Теоретична концептуалізація страхового бізнесу Тема 2. Сутність та значення страхового менеджменту у страховому бізнесі Тема 3. Державне регулювання страхового бізнесу України Змістовний модуль 2. Ключові напрямки страхового бізнесу Тема 4. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі Тема 5. Управління ризиками у страховому бізнесі Тема 6. Роль перестраховальної діяльності у страховому бізнесі Тема 7. Управління фінансовою діяльністю страховика як ключова ознака ефективного ведення страхового бізнесу
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.

Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання екзамену проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.
--	--

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Страховий бізнес» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 5 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	Максимум – 5 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 15 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 15 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль										Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ТЗ		
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	МКР		30	100
5	5	5	5	15	5	5	5	15	5		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) (всього 40 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове

опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 5 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Страховий бізнес». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей.

Орієнтовний перелік тем для підготовки тез доповідей (тема може коригуватися, за погодженням з викладачем):

1. Інформаційне забезпечення страхового бізнесу.
2. Комунікації у страховому бізнесі.
3. Майнове страхування: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
4. Органи управління страхової організації.
5. Особисте страхування: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
6. Оцінка фінансового стану страховика.
7. Планування у страховому бізнесі.
8. Процес урегулювання страхових претензій.
9. Ресурсний потенціал страхової компанії.
10. Страховий ринок: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку.
11. Страхування відповідальності: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
12. Структура страхової організації.
13. Управління витратами страхових організацій.
14. Управління відбором ризиків на страхування.
15. Управління власними коштами страховика.
16. Управління грошовими потоками страховика.
17. Управління доходами страхових компаній.
18. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі.
19. Управління математичними резервами страховика.
20. Управління платоспроможністю страховика.
21. Управління рекламною діяльністю страховика.
22. Управління системою продажу страхових послуг.

23. Управління технічними резервами страховика.
 24. Управління фінансовою надійністю страховика.
 25. Фінансовий моніторинг страхових компаній.
- Творче завдання з дисципліни оцінюється в 5 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 15/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	15 (50×0,3) / 35 (50×0,7)
Всього	15 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є екзамен, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (70×0,43)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються

<i>Добре</i>	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
<i>Задовільно</i>	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Аналіз організаційно-правових форм ведення страхового бізнесу на вітчизняному ринку.
2. Бізнес-планування на етапі ліцензування страхової діяльності.
3. Взаємозв'язок менеджменту страхових операцій, менеджменту перестрахування та інвестиційного менеджменту страхової діяльності.
4. Взаємозв'язок стратегії та планування менеджменту страхової діяльності.
5. Види стратегій страхової діяльності та принципи їх формування.

6. Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст.
7. Визначення, зміст та функції перестраховування. Законодавче регулювання перестраховальної діяльності.
8. Вимоги до ліквідації страховика.
9. Вимоги до поточного, оперативного та стратегічного планування страхової діяльності.
10. Вимоги до реорганізації страховика.
11. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої бази регулювання страхового бізнесу в Україні.
12. Державний нагляд та регулювання страхового бізнесу: завдання, функції, права й обов'язки.
13. Договір страхування як інструмент реалізації страхового продукту.
14. Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи.
15. Етапи проведення маркетингових досліджень в страхових компаніях.
16. Завдання та види маркетингових досліджень в страхових компаніях.
17. Завдання та функції служби маркетингу страхової компанії.
18. Зміст і принципи організації страхового менеджменту.
19. Зміст і принципи організації страхового бізнесу.
20. Зміст та завдання управління якістю страхового продукту.
21. Зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на створення різновидів організаційно-правових форм здійснення страхового бізнесу на вітчизняному ринку.
22. Інноваційна діяльність страхової компанії.
23. Інформаційні бази для страхового бізнесу. Стан та напрямки розвитку інформаційного забезпечення вітчизняних страховиків.
24. Інформаційно-технічне забезпечення страхової діяльності.
25. Кадрова політика страховика.
26. Конкурентні можливості та середовище страхового продукту за концепцією М. Портера.
27. Менеджмент ризиків страхового бізнесу, його мета і зміст.
28. Методи аналізу внутрішнього середовища діяльності страхової компанії.
29. Механізм розробки страхового продукту.
30. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхового бізнесу.
31. Організаційно-технічні способи управління ризиками страхового бізнесу.
32. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності.
33. Основні організаційно-правові форми здійснення страхового бізнесу в Україні.
34. Основні принципи й особливості управління фінансами страхової компанії.
35. Основні професійні якості менеджера страхової організації.
36. Основні розділи типового бізнес-плану страховика.
37. Основні складові страхової діяльності та тенденції їх розвитку в Україні.
38. Основні типи організаційних структур страховиків, їх переваги та недоліки.
39. Особливість ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.
40. Особливості створення страховика, що здійснює загальні види страхування.
41. Особливості створення страховика, що здійснює перестраховування.
42. Особливості створення страховика, що здійснює страхування життя.
43. Особливості страхової послуги як товару.
44. Оцінка фінансових ресурсів страхової компанії.
45. Переваги принципу делегування повноважень в управлінні персоналом страховика.
46. Персонал страхової компанії.

47. Підсистема кадрового менеджменту страховика.
48. Планування фінансової діяльності страхової компанії.
49. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.
50. Повний цикл управління ризиками страхового бізнесу.
51. Податковий менеджмент страхового бізнесу.
52. Показники, що використовуються в економічному аналізі страхових операцій.
53. Поняття менеджменту страхового бізнесу.
54. Поняття, типи й основні принципи функціонування систем продажу страхових продуктів.
55. Порівняльний аналіз систем продажу страхових продуктів.
56. Порівняльний аналіз управління перестраховальною діяльністю з вітчизняними та зарубіжними перестраховиками.
57. Правові основи управління страховий бізнесом.
58. Принципи організації служби менеджменту ризиків страхової компанії.
59. Принципи планування в менеджменті страхового бізнесу.
60. Принципи та функції менеджменту страхового бізнесу.
61. Принципи управління мережею страхових агентів.
62. Принципи управління перестраховальною діяльністю.
63. Процес надання юридичній особі статусу страховика.
64. Процес створення страхової компанії.
65. Пряма система продажу страхових продуктів.
66. Реєстрація страхової компанії та її ліцензування.
67. Реєстрація та ліцензування суб'єктів страхового ринку.
68. Робота уповноважених органів держави щодо регулювання страхової діяльності.
69. Середовище страхового менеджменту та його структура.
70. Система оплати праці в страховій компанії.
71. Система страхового менеджменту та її складові.
72. Системи продажу страхових продуктів із залученням страхових агентів.
73. Системи продажу страхових продуктів через страхових і перестрахових брокерів.
74. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхового бізнесу.
75. Склад системи правового регулювання страхового бізнесу.
76. Способи страхування та відповідні їм види страхового бізнесу.
77. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні.
78. Стратегії страхового бізнесу.
79. Стратегічний менеджмент страхової діяльності та його складові.
80. Стратегічні цілі страхового менеджменту та чинники їх вибору.
81. Страхова організація як складна багатофункціональна система, її властивості.
82. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхового бізнесу.
83. Страховий маркетинг та його роль в страхового бізнесу.
84. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу.
85. Страхування і перестраховування як засіб управління ризиками у діяльності страховика.
86. Суб'єкти страхового бізнесу.
87. Сутність страхового ринку, його стан і розвиток в Україні.
88. Сутність та необхідність регулювання страхового бізнесу.
89. Сутність та передумови формування страхового бізнесу.

90. Сутність та складові страхового маркетингу.
91. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії.
92. Сучасний стан та напрямки розвитку управління якістю страхових продуктів в Україні.
93. Технологія складання та практичної реалізації планів у страховій компанії.
94. Умови планування в менеджменті страхового бізнесу.
95. Управління здійсненням ризикових видів страхування: сутність та складові.
96. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії.
97. Управлінський цикл страхової компанії.
98. Функції та принципи страхового маркетингу.
99. Характеристика ризиків страхової діяльності.
100. Характеристики SWOT-аналізу та його застосування в страховому бізнесі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
2. Опальчук Р.М. Страховий менеджмент: навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2023. 251 с. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7cc35ca0-097f-4177-b270-4bdd959b2946/content>
3. Про страхування: Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclid=76cc49d6b5ac11ec81de9b33d00654e1#top>
4. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
5. Страхові послуги: у схемах і таблицях: навч. посіб. / укл.: М.П. Федішин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 208 с.
6. Юдіна С. В., Разумова Г. В. Страховий менеджмент: навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2024. Т. 1. 2024. 165 с.
7. Юдіна С. В., Разумова Г. В. Страховий менеджмент: навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2024. Т. 2. 2024. 195 с.

Додаткова:

1. Богріновцева Л. М. Особливості застосування технології Big Data у страховому бізнесі. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. у 2-х ч. (м. Київ, 15 жовтня 2024 р.). Київ, Інтерсервіс, 2024. Ч. 1. С. 45-50. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/1d2360b3-0dbd-4c1b-bdc5-1f01f926d33f>
2. Богріновцева Л. М. Особливості та перспективи цифровізації страхової діяльності. *Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій*: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 549-579. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/a01d46e8-0269-4b3b-a931-c8913a4e9c6a>
3. Богріновцева Л. М. Перспективи розвитку співпраці банків та страхових компаній на фінансовому ринку України. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С.35-41. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/cecbc265-fc8d-4728-86a0-be3efb1f0ffa>
4. Богріновцева Л. М., Венгуренко Т. Г. Ринок перестрахування в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 березня 2021 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 100-102. URL: <https://api->

ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1eead994-dc5a-496f-9596-dc0e7ee94e51/content

5. Богріновцева Л. М., Венгуренко Т.Г. Реалізація податкового потенціалу страхових компаній в Україні. *Податковий потенціал фінансових та нефінансових корпорацій України*: монографія / С.В. Онишко, Ю.М. Коваленко, І.І. Чуницька та ін.; за наук. ред. д.е.н., професора С.В. Онишко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 195-201. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/4374c35b-a55e-4f90-89b8-a5380eca5952>

6. Богріновцева Л. М., Дудник Л. Р. Переваги купівлі електронного полісу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 18 березня 2021 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 175-178. URL: <https://api-ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bf52918b-5234-48a9-af7a-1a03324a10c5/content>

7. Богріновцева Л. М., Заїчко І. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній на фінансовому ринку України: проблеми та перспективи. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 16 березня 2023 р. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 9-12. URL: https://drive.google.com/file/d/1twN_WqdAStjysb-b5IJApMUWR6nWzJfb/view

8. Богріновцева Л. М., Заїчко І. В. Розвиток автомобільного страхування в умовах цифровізації. *Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні: теорія, методологія, організація*: збірник тез доповідей учасників XXI Всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2023. С. 23-27. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/a9037a31-8870-4958-957e-d9e7c4c341a0>

9. Богріновцева Л. М., Ісаєва С. Д. Технологічні та цифрові інновації у сфері страхування. *Страховий ринок України у світлі євроінтеграції: новітні виклики та тренди*: збірник матеріалів VI Міжн. наук.-практ. конф., 23 березня 2023 р. Київ: КНЕУ, 2023. С. 137-140. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/443/handle/2010/40484>

10. Богріновцева Л. М., Ключка О. В., Заїчко І. В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. №60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3608>

11. Богріновцева Л. М., Приходько Є. С. Розвиток світового ринку страхування під впливом діджиталізації. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 18 березня 2021 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 178-181. URL: <https://api-ir.dpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bf52918b-5234-48a9-af7a-1a03324a10c5/content>

12. Богріновцева Л. М., Романенко А. М. Розвиток Bancassurance на фінансовому ринку України. *Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності*: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23-24 травня 2024 р.). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 187-190. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/17-problemi-modernizacii.pdf>

13. Богріновцева Л. М., Філюк А. В. Особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні. *Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 10 листопада 2023 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 51-53. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/iimizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-2023.pdf#page=52>

14. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. №4. С.216-226. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/91/104>

15. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Шляхи протидії страховому шахрайству в сучасних умовах розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. №1(13). С.107-117. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/255>
16. Дем'янчук М. А., Маслій Н. Д. Міжнародний страховий бізнес: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. 178 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/46ce151d-0811-43f1-88c1-505978b90f53/content>
17. Ключка О., Богріновцева Л. Розвиток страхування в Україні в умовах ризиків пандемії та війни. *Економіка та суспільство*. 2024. №70. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-15>
18. Онишко С. В., Богріновцева Л. М. Особливості розвитку страхового ринку України в умовах регуляторних змін. *Ukraine, Bulgaria, EU: economic, financial, technical and social development trends: materials VIII International Scientific and Practical Conference (Burgas, Bulgaria, July 1-2, 2024)*. Burgas: Avangard Prima, 2024. С. 91-93. URL: <https://omp.dpu.edu.ua/catalog/view/570/832/5735>
19. Онишко С. В., Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Трансформація страхового ринку України в умовах сьогодення. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9147>
20. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Особливості діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 71. С.251-258. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/46.pdf
21. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Аналіз впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №7. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14603795>
22. KovalenkoYu., Tkachenko N., Kvasnytska R., Bohrinovtseva L., Hrubliak O. Assessment of the Solvency of Insurance Companies on the Basis of Comprehensive Risk Accounting. *Proceedings of the 37th International Business Information Management Association (IBIMA)*, 30-31 May 2021, Cordoba, Spain. 2021. Pp 9828-9841. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2055>
23. Kuzior A., Zakharkina L., Kubaščíkova Z., Chentsov V., Lyeonov S. Insurance market transparency research trends: bibliometric analysis. *Insurance Markets and Companies: Analyses and Actuarial Computations*. 2023. Vol. 14. №1. Pp. 136-152. URL: https://www.researchgate.net/publication/376877436_Insurance_market_transparency_research_trends_Bibliometric_analysis
24. Skaf Y., Eid C., Thrassou A., ElNemar S., Rebeiz K. S. Technology and service quality: achieving insurance industry customer satisfaction and loyalty under crisis conditions. *EuroMed Journal of Business*. 2024. URL: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/emjb-01-2024-0027/full/html?utm_source=chatgpt.com
25. Sukmawan R., Zulganef Z. The influence of insurance service reputation, customer relationship management, and price attractiveness on insurance service customer experience: a literature review. *International Journal of Business Economics and Social Development*. 2023. Vol. 4. №1. Pp. 32-37. URL: https://www.researchgate.net/publication/368232779_The_Influence_Of_Insurance_Service_Reputation_Customer_Relationship_Management_And_Price_Attractiveness_On_Insurance_Service_Customer_Customer_Experience_A_Literature_Review
26. Tkachenko N., KovalenkoYu., Bohrinovtseva L. New Methods in Assessing the Risks and Solvency of Insurance Companies. *Journal of Eastern Europe Research in Business and Economics*. 2022. Vol. 2022 (2022). DOI: 10.5171/2022.765785. URL: <http://ibimapublishing.com/articles/JEERBE/2022/765785/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>
3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <https://uainsur.com/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua>
5. Офіційний сайт Моторного (транспортного) страхового бюро України. URL: <https://mtsbu.ua/>
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Федерації страхових посередників України. URL: <http://fspu.com.ua/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №1 від 28 серпня 2025р.